

MRF 2024.196

Østre Landsrets dom af 16. april 2024, 6. afd., sag S-3739-22
(Anne Bendfeldt Westergaard, Peter Thønnings og Michael de Thurah)

Anklagemyndigheden mod T A/S (adv. Jacob Sønder Larsen)

Entreprenørselskabet T A/S frifundet for ulovlig affaldsforbrænding og manglende kildesortering af erhvervsaffald ved afbrænding af sankthansbål i 2018, da bålet foregik på en ejendom ejet af sønnen til ejeren af T A/S, og det ikke var godtgjort, at T A/S havde bidraget med affald eller været ansvarlig for afbrændingen.

Entreprenørvirksomheden T A/S, der var ejet af J, var tiltalt for overtrædelse af affaldsbekendtgørelsens (2012/1309) § 50 om forbud mod afbrænding af affald og §§ 64, 67 og 69 om kildesortering af erhvervsaffald ved i dagene op til 5. juli 2018 at afbrænde gren- og byggeaffald på et 17 x 17 m areal på en ejendom i Odsherred. Sagen var rejst på baggrund af en anmeldelse fra en medarbejder i kommunen. Anklagemyndigheden påstod T A/S idømt bødestraf på 48.000 kr. og nedlagde desuden påstand om konfiskation af ca. 30.000 kr., der dækkede den opgjorte fortjeneste ved ikke at aflevere erhvervsaffaldet til genbrug. T A/S var ikke til stede i byretten. På grundlag af vidneudsagn fra kommunens medarbejder lagde byretten til grund, at T A/S havde overtrådt forbuddet i den nugældende affaldsbekendtgørelses § 50 mod afbrænding af affald på ikke-godkendte anlæg samt 2012-affaldsbekendtgørelsens §§ 64, 67 og 69 om kildesortering af erhvervsaffald med bemærkning om, at der ikke var rejst tiltale for, at T A/S havde undladt at efterkomme kommunens anmodning om dokumentation for korrekt håndtering af affald. T A/S fandtes herefter skyldig i

anklageskriftet og blev idømt en bøde på 48.000 kr. og konfiskation af fortjeneste på 30.793 kr. som påstået af anklagemyndigheden. T A/S ankede til landsretten med påstand om frifindelse, hvor JJ som ejer af T A/S oplyste, at den omhandlede afbrænding drejede sig om et sankthansbål på en ejendom ejet af JJ's søn, og at T A/S ikke havde bidraget med materialer til bålet, men at han havde lovet sin søn at fjerne affaldet efter bålet. Endvidere oplyste JJ, at der kort efter Sankt Hans i 2018 blev indført afbrændingsforbud, og at der havde været problemer med at slukke gløderne. Landsretten lagde på grundlag af bevisførelsen til grund, at afbrændingen drejede sig om et sankthansbål, der var foregået på en ejendom ejet af JJ's søn, og der var ikke grundlag for at anse det anvendte materiale som hidrørende fra T A/S' virksomhed, uden at det kunne tillægges betydning, at fjernelse af rester fra bålet var foretaget af T A/S og betalt af denne. Herefter blev T A/S frifundet med bemærkning om, at anklagemyndigheden ikke med den til domfældelse fornødne sikkerhed havde bevist, at T A/S var ansvarlig for den foretagne afbrænding.

Kommentar: Landsrettens frifindelse er ikke overraskende, men understreger vigtigheden af, at anklagemyndigheden får undersøgt holdbarheden af kommuners anmeldelse, og viser tillige, at byretten i straffesager, hvor tiltalte er udeblevet, kan være nødt til at foretage en mere indgående efterprøvelse af sagens beviser, når der som her er nedlagt selvstændig påstand om konfiskation. Det er uklart, om der i denne sag kunne være rejst straffesag mod ejeren af ejendommen, men et sådant ansvar er i alle tilfælde forældet på nuværende tidspunkt.

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 11. november 2022

Rettens nr. 60-3488/2021

Politiets nr. ...

Anklagemyndigheden

mod

T A/S

cvr-nummer ...

Modtaget

11 NOV. 2022

Midt- og Vestsjællands Politi
Anklagemyndigheden

Anklageskrift er modtaget den 30. december 2021. Sagen er fremmet i tiltaltes fravær.

T A/S er tiltalt for

overtrædelse af affaldsbekendtgørelsen nr. 1309 af 18. december 2012, (nu gældende lovebekendtgørelse nr. 241 af 13. marts 2019) § 94, stk. 1, litra 9, 16 og 18, jf. § 50, stk. 1, jf. § 64, jf. § 67 og § 69, jf. § 67, ved at have været ansvarlig for, at der i dagene op til den 5. juli 2018 på adressen X-vej i Nørre-Asminderup, blev foretaget afbrænding af gren- og byggeaffald på et skønnet blåareal på 17 x 17 meter, der ellers kunne have gået til genanvendelse eller mulig deponering.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om straf af bøde på 48.000 kr.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af 30.793 kr. hos T A/S, jf. straffelovens § 75, stk. 1, jf. 76, stk. 1.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af vidnet C. Vidnets forklaring er i retsbogen gengivet således:

"Vidnet forklarede, at han den 5. juni 2018 var ansat som affaldsmedarbejder i Odsherred Kommune. Som han husker det, skulle en kollega, D, ud på et tilsyn. D vidste, at de holdt øje med byggeaffald og spurgte, om vidnet og en kollega ville tage med. Vidnet tog med, og da de om til adressen kunne de se, at der stod røg op fra et område. Det var ikke længe siden, det havde været Skt. Hans, så det kunne være noget med det at gøre, men det lugtede af

plastik, så det tænkte de, at det ikke var. Da de kom frem, kunne de se, at der var isoleringsmateriale og plastik i bålet. Der var ikke længere flammer, men der var gløder og der steg røg ud. De målte området med gløder til 17x17 meter ved at skridte det op. De havde ikke et egentlig målebånd med. De var bekymret, fordi der netop var udstedt afbrændingsforbud.

Forevist fotoet i bilaget til anmeldelsen forklarede vidnet, at man kan se, at der ligger rester af træ. På de næste billeder kan man se rester af isoleringsmateriale. De fandt også rester af metal i asken og gløderne.

Det er ham, der har estimeret vægten af det materiale, der har været brændt af. Det er reelt et gæt, hvor de har regnet ud fra, at bålet har været en meter højt, men det har antageligt været højere. Derefter har de beregnet, hvor meget materialerne ville veje i en container. Han mener, at de kom frem til, at det var ca. 20 tons. Det er antageligt i den lave ende. Tiltalte ryddede selv op og afleverede det på genbrugspladsen, og der vejede asken og resterne ca. 10 tons. Det har tiltalte oplyst via sin advokat. Derfor antager kommunen, at det var samlet ca. 20 tons. Forventeligt har det været meget mere.

Udover bøderne er der en konfiskationspåstand, som er den fortjeneste, firmaet har opnået ved ikke at aflevere det til genbrug. Der er taget udgangspunkt i taksterne, der fremgår af anmeldelsens side 8. Det er baggrunden for, at man har påstået konfiskation som anført.

De har i øvrigt ved anmeldelsen og opgørelsen af bøden lagt til grund, at der var minimum 500 kg. blandet affald og 1-2 ton haveaffald, og således langt mindre end der faktisk er brændt af. "

Retten's begrundelse og afgørelse

Efter vidnets forklaring lægger retten til grund, at der på tiltaltes grund forud for den 5. juli 2018 havde fundet afbrænding sted af både gren- og byggeaffald på et areal på 17x17 meter, og at grenaffaldet i hvert fald havde udgjort 1-2 tons, og det øvrige affald 500 kg.

Tiltalte har herved overtrådt den nugældende affaldsbekendtgørelse ved at afbrænde affald på et ikke godkendt anlæg, jf. § 50, stk. 1, og ved at undlade at sikre, at virksomhedens sorterede affald, som var egnet til materialenyttiggørelse, blev forberedt til genbrug, genanvendt eller anvendt til anden materialenyttiggørelse, jf. § 60, stk. 3 (tidligere § 50, stk. 1, og § 68, stk. 1, som forholdet henføres til), hvilket er straffes med bøde, jf. samme bekendtgørelse § 79, stk. 1, nr. 4 og 12 (tidligere § 94, stk. 1, nr. 9 og 16).

Der er ikke rejst tiltale for eller fremkommet oplysninger om, at tiltalte har undladt at efterkomme en anmodning fra kommunalbestyrelsen om at fremvise dokumentation for, at affaldet er håndteret i overensstemmelse med den tidligere bekendtgørelses § 68, stk. 1, nr. 2, som den tidligere bekendtgørel-

ses § 94, stk. 1, nr. 18, henviser til, hvorfor tiltalte frifindes for tiltalen om at have overtrådt den tidligere affaldsbekendtgørelse § 94, stk. 1, litra 18, jf. § 69, jf. § 67.

Straffen fastsættes til en bøde på 48.000, jf. affaldsbekendtgørelsens § 79, jf. stk. 1, nr. 4 og 12, jf. § 50, stk. 1, og 60, stk. 3 (tidligere § 94, stk. 1, nr. 9 og 16, jf. § 50, stk. 1, og § 68, stk. 1.)

Retten følger påstanden om konfiskation, jf. straffelovens § 75, stk. 1, jf. 76, stk. 1.

Thi kendes for ret:

T A/S skal betale en bøde på 48.000 kr.

Hos tiltalte konfiskeres 30.793 kr.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Niels Juhl
dommer

/lis

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEEN I HOLBÆK, den 11. november 2022

Susanne Dahlmann Petersen
kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 16. april 2024 af Østre Landsrets 6. afdeling
(landsdommerne Anne Bendfeldt Westergaard, Peter Thønnings og Michael de Thurah).

6. afd. nr. S-3739-22:

Anklagemyndigheden

mod

T A/S

(advokat Jakob Sønder Larsen)

Dom afsagt af Retten i Holbæk den 11. november 2022 (60-3488/2021) er anket af T A/S
ved direktør A med påstand om frifindelse.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om domfældelse i overensstemmelse med den i
byretten rejste tiltale samt skærpe.

Supplerende oplysninger

Det fremgår af en for landsretten af tiltalte fremlagt tingbogsattest, at den i tiltalen om-
handlede ejendom ikke er ejet af det tiltalte selskab, men siden 2013 har været ejet af B

Det fremgår af Odsherred Kommunes politianmeldelse af 26. oktober 2018, at kommunen
indstiller, at der rejses tiltale mod ejeren af den i tiltalen omhandlede ejendom samt det
tiltalte selskab.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet forklaring af A og supplerende forklaring af vidnet C .

A har forklaret blandt andet, at han ejer det tiltalte selskab, T A/S . Selskabet driver entreprenørvirksomhed og er tillige autoriseret kloakmester. Virksomheden startede i 1990. For tiden er selskabet overvejende beskæftiget med nedgravning af fjernvarmerør. Tidligere varetog selskabet entrepriser med nedgravning af fibernetkabler og beskæftigede sig med støbearbejde ved nybyggerier. De havde oprindeligt en række forskelligartede entrepriseopgaver i nærområdet, men har over årene været nødsaget til at specialisere sig. Helt tilbage i 2009-2011 var selskabet beskæftiget med blandt andet nedrivningsarbejde rundt i forskellige landkommuner – dette arbejde blev udført med støtte fra særlige nedrivningspuljer. Der genereres ikke meget affald ved at nedgrave fjernvarmerør – det er primært rørstumper.

Bålarangementet Skt. Hans aften den 23. juni 2018 blev afholdt på en landejendom, som tilhører hans søn, B . Virksomheden har ikke lejet det pågældende areal på sønnens ejendom. I familien har de lige fra hans forældres tid afholdt Skt. Hans fest. Bålet var anlagt på sønnens ejendom. Sønnen havde i 2018 ejet den pågældende landejendom i nogle år, og der var sket beskæring og oprydning på ejendommen. Bålet bestod af træer og grenafklip fra sønnens ejendom. Hertil kom resterne af et på ejendommen nedrevet skur og nogle hegnsplæle. Alt i bålet hidrørte fra sønnens ejendom. Det tiltalte selskab havde ikke bidraget med grenaffald eller andet til bålet. Hans søn driver egen virksomhed og er ikke ansat i T A/S . Det er muligt, at der i resterne fra bålet lå en mindre mængde egentligt byggeaffald fra det på ejendommen nedrevne skur, men noget af det, der ses på kommunens fotografier fra besigtigelsen den 5. juli 2018, kan lige så vel være forkluede rester af fyrretræ fra læhegn på ejendommen.

Få dage efter Skt. Hans 2018 blev der i området indført et afbrændingsforbud. Han blev nogle få dage senere kontaktet af politiet, fordi det på grund af blæst var begyndt at ulme og ryge fra det ellers udbrændte bål. Han oplevede, at den omstændighed, at resterne fra bålet begyndte at ulme og ryge, også efter forbrændingsforbuddet var indført, var den reelle årsag til, at kommunen kom på besigtigelse og senere foretog høring. Han besvarede kommunens henvendelse til selskabet om overtrædelse af affaldsbekendtgørelsen. I den forbindelse oplyste han, at der var tale om afbrænding af brændbart grenaffald fra sønnens

ejendom. Efter kommunen havde indgivet en politianmeldelse, blev han kontaktet telefonisk af politiet. Han blev overrumplet over politiets henvendelse og den store bøde, som blev nævnt, og var under samtalen i forsvarsposition.

Varmen fra Skt. Hans bålet havde afsvedet de nære omgivelser. Der var ikke tale om, at bålet dækkede et areal på 17x17 meter – det var nærmere et areal på 8x8 meter. Hans svigerdatter har taget fotografierne fra bålarrangementet. Man kan på fotografierne se, at flere familiemedlemmer er samlet ved bålet, og at røgen fra bålet fremstår helt regulær. Dette ville ikke være tilfældet, hvis der var tale om afbrænding af byggeaffald. I bålet var der måske 95 % grenaffald og afklip fra bevoksning på sønnens landejendom. Hertil kom resterne af skuret og nogle hegnspæle. Det var et privat Skt. Hans arrangement, som de har afholdt i en række år, medmindre der har været afbrændingsforbud. Han kan ikke længere huske, om det tiltalte selskab i tiden op til Skt. Hans 2018 havde udført entrepriseopgaver, som indebar beskæring eller fjernelse af træer og buske. Selskabet kan vælge at få omdannet grenaffald til flis, hvilket kan give en indtægt.

Selskabet fjernede resterne af bålet, og af vejesedlerne kan man se, at der var tale om forbrændingsegnet affald. Det er altså ”rent affald”, som ikke indeholder glas eller plastic. Han er helt sikker på, at der ikke var glas i bålet. Det er muligt, at der var en smule isoleringsmateriale i det nedrevne skur fra sønnens ejendom, og at resterne af dette kunne ses i asken fra bålet. Selskabet påtog sig at rydde op efter Skt. Hans bålet, eftersom hans søn ikke havde en lastbil – dette havde selskabet.

Vidnet C har supplerende forklaret blandt andet, at han ikke ved, hvor lang tid et bål på 17x17 meter vil være om at brænde ud. I kommunen må man gerne afbrænde tørt grenaffald til Skt. Hans, men ikke byggeaffald. Kommunens opfattelse er, at der var tale om bortskaffelse af byggeaffald. Der må ikke før eller efter Skt. Hans aften afbrændes ”Skt. Hans bål”. Fra kommunens side vejleder man om, at man udelukkende bør samle bålbrænde sammen i en uge op til Skt. Hans – denne tidsgrænse for indsamling af brænde står nok ikke skrevet autoritativt, men det er et råd, som gives af hensyn til at beskytte pindsvin, som kan gemme sig i bunden af bålet.

Han kan ikke sige noget nærmere eller mere præcist om mængden af bygningsaffald i bålet, men der var rester efter en pæn del isoleringsmateriale i form af rockwool. De skønnede, at det var mindst 500 kg bygningsaffald. De anvendte et forsigtigt skøn. Han kan være

enig i, at formuleringen i anmeldelsen ”ikke mindre end 500 kg” måske ikke umiddelbart fremstår som udtryk for et forsigtighedsprincip. Skønnet over mængden af bygningsaffald var nok også påvirket af den samlede størrelse af bålet. Det var hans første sag om afbrænding af affald. Erhvervsaffald i form af plastic, metal og isoleringsmateriale anses for egnet til materialenyttiggørelse.

Bålet var anlagt på en ejendom, som ejes af sønnen til indehaveren af selskabet T A/S . Kommunens politianmeldelse af 26. oktober 2018 angår udtrykkeligt både sønnen som grundejer og virksomheden T A/S . Han er ikke bekendt med, hvordan politiet og anklagemyndigheden har håndteret anmeldelsen. Kommunen havde fra sønnen fået det svar, at bålet blev afbrændt på et areal, som var udlejet til T A/S . Der er tale om en landejendom, som er omgivet af marker, og der er vist også en hestefold. Han kan ikke afvise, at alt gren- og byggeaffaldet i bålet hidrører fra sønnens ejendom. Selskabet ernærer sig blandt andet som nedriver og er bekendt med reglerne om affaldshåndtering, og det har de skelet til, herunder ved indstillingen om en forhøjet bøde.

Foreholdt fotos af 5. juli 2018 fra besigtigelsen forklarede vidnet, at man ikke kan se plast, metal eller glas på de pågældende fotografier. Måske har kommunens forvaltning flere fotos af resterne af bålet.

I politianmeldelsen af 26. oktober 2018 angives ved bødeberegningen, at der er tale om minimum 1-2 tons haveaffald. Dette er nok en position, der er taget fra bødetaksterne – vist den laveste takst. Det er rigtigt, at kommunen i samme anmeldelse i forhold til opgørelsen af konfiskationskravet derimod anslog, at det drejede sig om samlet 21 tons grenaffald. De anvendte ved opgørelsen af konfiskationskravet taksten for ”Affald til sortering”. De antog nok, at der var tale om en samlet bunke med blandet bygnings- og grenaffald. Han har ikke en holdning til, om udgifterne til bortskaffelse af resterne af bålet skal fradrages ved opgørelsen af konfiskationsbeløbet.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter den stedfundne bevisførelse, herunder tingbogsattesten, de fremlagte fotografier og A's forklaring, må det lægges til grund, at det i tiltalen omhandlede bål blev afbrændt ved en sammenkomst Skt. Hans aften 2018 på en landejendom, som ikke var ejet eller lejet af den tiltalte virksomhed. Ejendommens ejer – som er angivet i kommunens politianmeldelse – ses ikke tiltalt eller afhørt til straffesagen.

Det er efter den stedfundne bevisførelse – herunder de fremlagte fotografier af bålet og resterne heraf samt de afgivne forklaringer – ikke bevist, at de afbrændte effekter, som i vidt omfang må antages at være grenaffald, hydrører fra den tiltalte virksomhed, eller at virksomheden på anden måde har forestået eller været ansvarlig for afbrændingen af bålet.

Den omstændighed, at den omhandlede landejendom var ejet af sønnen til indehaveren af det tiltalte selskab, og den omstændighed, at den efterfølgende bortfjernelse af resterne af bålet blev forestået og betalt af den tiltalte virksomhed, kan ikke – hverken hver for sig eller samlet bedømt – føre til en anden vurdering.

På denne baggrund har anklagemyndigheden ikke med den til domfældelse fornødne sikkerhed bevist, at det tiltalte selskab har været ”ansvarlig for” den foretagne afbrænding.

Tiltalte frifindes på denne baggrund for den rejste tiltale.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Tiltalte, T A/S , frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for begge retter, dog at vederlaget til den valgte forsvarer ikke vedkommer det offentlige.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 16-04-2024

Helle Spenner
sektionsleder